

De wegen gewogen

Inhoud

Inleiding.....	3
Toegangswegen voor gemotoriseerd verkeer.....	4
Weggebruikers.....	5
Knelpunten.....	6
Voorstellen.....	8
Conclusie.....	11

Inleiding

Het landelijk gebied van Amsterdam Noord mag zich verheugen in een toenemende belangstelling en waardering van beleidsmedewerkers en politici waar het de meerwaarde betreft voor bewoners van stedelijke gebieden. Termen als metropolitane landschappen en stadsrandpolder geven aan dat natuurbeleving, rust, weidsheid, schone lucht etc. steeds meer worden onderkend en benoemd als noodzaak t.b.v. de leefbaarheid naast verstedelijking en verdichting.

In toekomstvisies vanuit diverse invalshoeken wordt de opvatting, dat het behoud van het unieke veenweidegebied direct grenzend aan het verdichte stedelijke gebied prioriteit verdient, eensluidend. Tegelijkertijd bestaat er ook consensus over de wijze waarop dat moet worden gerealiseerd. De agrariërs, als vanouds de beheerders van het landschap, zullen dat moeten blijven doen. Een toenemend aantal beleidsintenties van de verschillende overheden is er dan ook op gericht om de juiste randvoorwaarden te scheppen, opdat agrariërs een economisch rendabele bedrijfsvoering kunnen behouden of realiseren. Een duidelijk zwak punt in het beleid is de zorg voor het wegenstelsel. Draagkracht, wegbreedte, onderhoud, veiligheid etc. zijn zaken waarvoor de facilitering om gewenst beleid mede te kunnen realiseren tekort schiet. Decennialang is door de centrale dorpenraad aandacht gevraagd bij de wegbeheerders – stadsdeel noord en HHNK - voor deze problematiek.

Tot op heden is er veel geïnventariseerd, wordt de problematiek onderkend en onderschreven, maar liggen er onvoldoende concrete voorstellen voor structurele maatregelen.

De Centrale dorpenraad heeft daarom het initiatief genomen om in nauw overleg met agrariërs en bewoners van de dorpen met voorstellen te komen die een duidelijke verbetering beogen voor bewoners, bewerkers en bezoekers van het gebied.

Toegangswegen voor gemotoriseerd verkeer

Bestemmingsverkeer en doorgaand (sluip)verkeer maken gebruik van een zestal invalswegen, te weten:

Termieterweg	Kaart 1 A
Broekergouw	Kaart 1 B
Zunderdorpergouw	Kaart 1 C
Liergouw	Kaart 1 D
Durgerdammerdijk	Kaart 1 E
Uitdammerdijk	Kaart 1 F

Termieterweg

Bij het kruispunt Slochterweg richting Broek in Waterland/Kanaaldijk richting Purmerend, kan het gemotoriseerde verkeer het gebied binnenrijden via de Termieterweg. Deze route leidt via de Termietergouw naar Zunderdorp en voor verkeer met verder gelegen bestemmingen noodzakelijkerwijs door Zunderdorp.

Broekergouw

Voor de Broekergouw vanaf Broek in Waterland richting Zunderdorp geldt eveneens dat voor(bestemmings)verkeer voor andere locaties dan uitsluitend gelegen aan de Broekergouw er geen andere route beschikbaar is dan door Zunderdorp.

Zunderdorpergouw

De Zunderdorpergouw is een invalsweg voor (bestemmings)verkeer richting Zunderdorp, bedrijven gelegen aan de Nieuwe Gouw, Poppendamergouw, Bloemendalergouw en voor de dorpen Ransdorp en Holysloot. Met uitzondering van het verkeer richting Zunderdorp kan voor de overige bestemmingen gebruik worden gemaakt van een omleidingsweg voor het dorp langs naar de Nieuwe Gouw.

Liergouw

Verkeer, komend vanaf de Schellingwouderbrug of vanaf de A10, maakt gebruik van de Liergouw voor bestemmingen gelegen aan de Liergouw en de Durgerdamergouw en voor de bestemmingen Ransdorp, Nieuwe Gouw, Bloemendalergouw en Holysloot. Voor de laatste drie bestemmingen moet door Ransdorp worden gereden.

Durgerdammerdijk

Deze route wordt gebruikt door verkeersdeelnemers komende vanaf de Schellingwouderbrug of de A10 met bestemming Durgerdam (sportpark, jachthaven) of Uitdammerdijk richting Uitdam. Opgemerkt moet worden dat het hier één rijrichting betreft. Vanaf de oostzijde geldt voor Durgerdam een inrijdverbod.

Uitdammerdijk

Tot slot is er nog de mogelijkheid om komende vanaf Monnickendam, Uitdam via de Uitdammerdijk en de Durgerdamergouw bestemmingen in Landelijk Noord te bereiken.

Categorieën weggebruikers

Verkeersdeelnemers die het landelijk gebied aandoen, zijn te onderscheiden naar:

Bewoners van het gebied

Bezoekers

Bestemmingsverkeer ten dienste van bedrijven en bewoners

Passanten die het gebied als doorgangsroute gebruiken, meestal om een andere, drukker (met of zonder file) of langere route te vermijden

Bewonersverkeer

Bewoners gebruiken de infrastructuur op alle voor de hand liggende wijzen. Lopend, fietsend, de auto, het openbaar vervoer gebruikend, vrachtverkeer van ondernemers, kentekenloos verkeer van agrarische ondernemers, op weg naar werk, school, sportclub enz. zowel gelegen binnen als buiten het gebied.

Recreantenverkeer

Landelijk Noord mag zich verheugen in, of moet zich zorgen maken om, een toenemende belangstelling voor de charme van het gebied. De bezoekersaantallen groeien. Tijdens de ruilverkaveling rond het jaar 2000 zijn diverse vrij liggende fietspaden gerealiseerd, die door wandelaars en fietsers intensief worden gebruikt. Recentelijk is daaraan na de sanering van de voormalige vuilstortplaats "de Volgermeer" een fietsroute toegevoegd. Het gemotoriseerde recreantenverkeer is vooral in het hoogseizoen sterk groeiend en een bron van zorg uit het oogpunt van veiligheid en verkeershinder. De ambitie om de recreatie te bevorderen betekent per saldo meer verkeer.

Bestemmingsverkeer ten dienste van bedrijven en bewoners

De agrarische bedrijvigheid genereert een flink aantal verkeersbewegingen:

Aan- en afvoer van melk, vlees, mest, loonwerkersbedrijven met hun materieel en daar waar sprake is van verbreding van de bedrijfsvoering –zorg, kinderopvang, verblijfsrecreatie- een intensivering van het personenvervoer. De verwachte toekomstige vermindering van het aantal kleine agrarische bedrijven betekent per saldo niet een vermindering van de druk op het wegennet. Als er al sprake zou zijn van vermindering van het aantal verkeersbewegingen, dan wordt dat ruimschoots gecompenseerd door de grootte en het gewicht van het gebruikte materieel.

Naast het verkeer t.b.v. de agrarische sector, is er een constante aan (vracht)verkeer t.b.v. de bewoners: openbaar vervoer, speciaal busvervoer, bezorgdiensten, reinigingsdiensten enz.

Passantenverkeer

De verblijfsrecreatie bij Uitdam, de toekomstige verblijfsrecreatie die daar iets noordelijker is gepland, de verblijfsrecreatie rond het Kinselmeer, de bewoners van Marken en van het zuidoostelijk deel van Monnickendam maken intensief gebruik van de route Uitdammerdijk, Durgerdammergouw, Liergouw v.v. De filemijders, komend vanuit de richtingen Broek en Purmerend, gebruiken veelvuldig de invalroute Termieterweg, Termietergouw, Zunderdorpergouw en Broekergouw.

Knelpunten

Uit de combinatie van de verschillende categorieën weggebruikers, de conditie van de verschillende wegen voor gemotoriseerd verkeer en fiets- voetverkeer en het groeiend gebruik van de verschillende wegen wordt duidelijk waar de belangrijkste knelpunten zich voordoen. Hieronder een overzicht.

Zunderdorporgouw

Het gedeelte vanaf de onderdoorgang A10 tot aan de eerste brugverbinding- een deel van de Buikslotermeerdijk- is weinig problematisch voor het gemotoriseerd verkeer en fietsers, maar zeer gebruiksonvriendelijk voor voetgangers. Tot aan de ingang naar de terreinen van sporthal 'De Weeren' en 'Only Friends' loopt een zeer smal, slecht onderhouden voetpad waar je elkaar niet kunt passeren. Na deze ingang tot aan de volgende brug is er geen enkele voetgangersvoorziening. Op dit gedeelte wordt er noodgedwongen op de rijweg gelopen door wandelaars of in de berm door klassen basisschoolleerlingen op weg naar 'De Stadshoeve', een toeristisch en educatief steunpunt.

Het weggedeelte van deze vaste brug tot aan de ophaalbrug aan de ingang van het dorp is een bron van zeer grote zorg. De weg is niet smal genoeg om automobilisten te dwingen gebruik te maken van uitwijkhavens, die er overigens nauwelijks zijn, en tevens niet breed genoeg om elkaar veilig te kunnen passeren, zodat niet zelden ongewild het grind/puinstrookje vol gaten naast de rijweg wordt gebruikt. Om dit passeren van elkaar zo veel mogelijk te vermijden en dit weggedeelte zo snel mogelijk achter je te laten, wordt er veel te hard gereden. Voor fietsers, voetgangers en aanwonenden is dit een zeer gevaarlijk weggedeelte.

Termieterweg en Termietergouw

De Termieterweg veroorzaakt grote overlast in de dorpskern Zunderdorp. Er is sprake van veel doorgaand zwaar agrarisch verkeer en veel passantenverkeer.

Liergouw

De Liergouw is een zeer intensief gebruikte invalsweg. Alle hiervoor genoemde categorieën verkeersdeelnemers maken gebruik van deze weg. Voor fietsers en voetgangers is het een zeer onveilige weg. De weg is onoverzichtelijk, te smal, van slechte kwaliteit en de berm en de weg zijn gefundeerd. Het risico's op ernstige ongelukken is groot.

Poppendammergouw

De Poppendammergouw is een smalle aan- en afvoeroute voor een drietal grote agrarische bedrijven en voor aanwonenden en recreanten een veel gebruikte doorgaande fietsroute. De weg is smal, kent nauwelijks uitwijkmogelijkheden en is ongeschikt om de verschillende soorten verkeersdeelnemers naast elkaar te laten bestaan. De verkeershinder en de onveiligheid zijn groot.

Durgerdammerdijk

Komende vanaf de rotonde bij de Schellingwouderbrug is de route Durgerdammerdijk goed berijdbaar. Ter plaatse van de geparkeerde auto's van woonbootbewoners is dat minder het geval. Voor fietsers is er een vrij liggend fietspad tot aan het dorp Durgerdam. Het knelpunt is hier het dorp zelf wat ter sprake komt bij een overzicht van de problemen in de kernen.

Dorpskernen

Voor alle dorpen geldt als gemeenschappelijk knelpunt dat ze niet geschikt zijn om een groot gemotoriseerd verkeersaanbod te verwerken. Op veel plaatsen kan men elkaar niet passeren door te smalle wegen en de afwezigheid – of te geringe aanwezigheid – van uitwijkmogelijkheden. Een tweede gemeenschappelijk knelpunt is het zware verkeer dat de dorpen aandoet. Door de slappe ondergrond wordt de aslast al snel omgezet in beweging van het grondpakket waardoor soms schade ontstaat aan de huizen en hinderbeleving en ergernis de klachtenlijst aanvoeren. Een derde factor – het gebrek aan parkeergelegenheid – speelt in alle dorpen, maar is het meest schrijnend in Holysloot. Bezoekers, maar ook bewoners kunnen hun auto op de rijweg vrijwel nergens kwijt.

Holysloot heeft daarnaast als probleem dat de enige aan- en afvoerroute voor enkele agrarische bedrijven aan de oostzijde van het dorp loopt over de dorpsstraat die daarvoor volstrekt ongeschikt is.

In Durgerdam bestaat langs het gehele dijklint de mogelijkheid om te parkeren langs de huizenkant, m.u.v. de uitwijkhavens t.b.v. het openbaar vervoer. Verder kent het dorp nog enkele parkeerfaciliteiten t.w. aan de westzijde, bij het sportpark en aan de oostzijde bij de Uitdammerdijk. Ondanks deze faciliteiten ervaart men in Durgerdam door de smalle rijstrook tussen de geparkeerde auto's en het opdijkje van de Waterlandse zeedijk veel verkeersoverlast, vooral in de zomermaanden. De oorzaken daarvan zijn de verkeersbewegingen van bezoekers van sportpark en jachthaven, het doorgaande recreantenverkeer en de verkeersbewegingen van de bewoners die geen rekening hoeven te houden met het inrijdverbod aan de oostzijde. Een en ander zorgt ervoor dat er nog veelvuldig sprake is van gemotoriseerd verkeer in beide richtingen. Tevens is er nog een agrarisch bedrijf gelegen in het dorp met het daarbij behorende zware verkeer.

In Ransdorp ervaren de bewoners het gebruik van de dorpsweg als doorgangsroute voor het zware verkeer en de piekbelasting door het brengen en halen van leerlingen van de basisschool en in de nabije toekomst van de peuterspeelzaal als knelpunten.

De aankoop van de kerk en het raadhuis door de Stichting Stadsherstel en de plannen die worden ontwikkeld voor de toekomstige exploitatie zullen de parkeerbehoefte doen toenemen. In het dorp is hiervoor nauwelijks ruimte.

Zunderdorp is voor zeer veel gemotoriseerd verkeer vanaf de invalswegen Termieterweg, Broekergouw en Zunderdorpergouw een doorgangsdorp met alle overlast van dien.

Voorstellen ter verbetering

Voor het verbeteren van de verkeerssituatie op de invalsroute Buikslotermeerdijk Zunderdorpergouw zijn er de volgende voorstellen:

1. Het verbreden van het bestaande voetpad vanaf de onderdoorgang van de A10 tot aan de ingang bij het parkeerterrein t.b.v. de sportparken. Vanaf daar tot aan de eerste vaste brug aanleg van een voetpad met voldoende capaciteit.
2. Het substantieel verbreden van de bestaande vaste brug.
3. Het verbreden van de gouw vanaf deze brug tot aan de afslag Nieuwe Gouw tot een zodanige breedte dat de verschillende verkeersstromen op een veilige manier van de weg gebruik kunnen maken.

Zunderdorp/Termieterweg

Een deel van de overlast in het dorp wordt veroorzaakt door het doorgaande agrarische verkeer, komende vanaf de Termieterweg met bestemming Nieuwe Gouw en verder. De volgende oplossingen zijn denkbaar:

1. Het doortrekken van de Termieterweg naar de Buikslotermeerdijk door het fietspad bij het dierenpension te verbreden en te verbinden met de Buikslotermeerdijk. Deze weg via ontheffingen reserveren voor agrarisch verkeer.
2. Ter hoogte van de voetbalvereniging H.B.O.K. het bestaande fietspad naar de Buikslotermeerdijk geschikt te maken voor onder punt 1 genoemde categorie onder dezelfde condities.

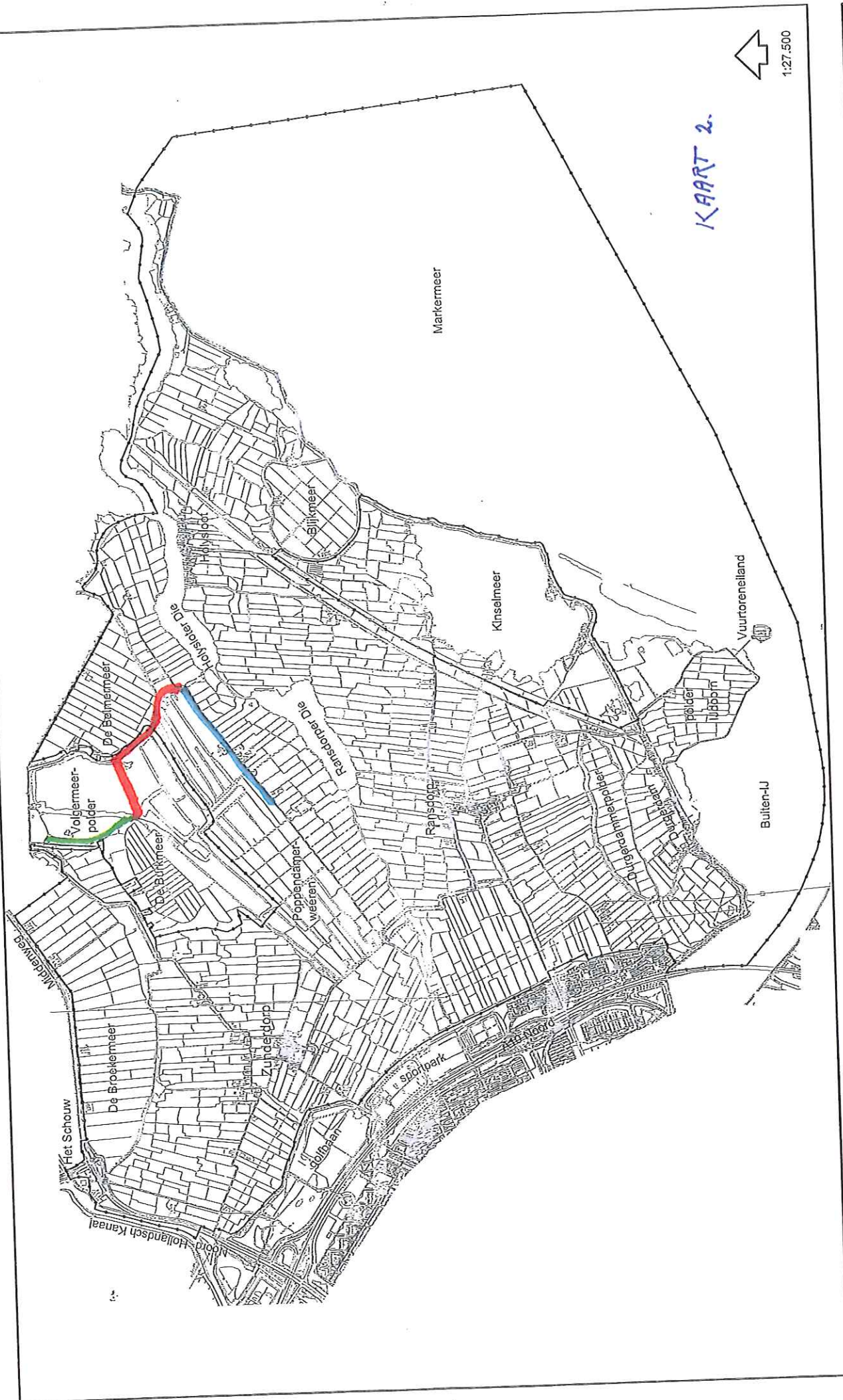
Liergouw

Voor de Liergouw is de enige veilige en toekomstbestendige oplossing de aanleg van een goede gefundeerde weg voor gemotoriseerd verkeer en een vrij liggend fietspad daarnaast.

Poppendamergouw

Ten aanzien van de Poppendamergouw zijn er de volgende voorstellen:

1. I.p.v. te kiezen voor de aanvoerroute via Zunderdorpergouw Nieuwe Gouw, zou er een alternatieve route kunnen worden gerealiseerd, te weten;
 - A) Vanaf het begin van de Broekergouw gebruik maken van de bestaande asfaltweg op de Volgermeerpolder. (groen, kaart 2)
 - B) Nieuw wegdek aanbrengen over de werkweg Volgermeer/dijk Belmermeer naar de Poppendamergouw (rood kaart 2). Deze grond is grotendeels van de gemeente.
 - C) Verbreden Poppendamergouw d.m.v. dempen van de wegsloot. (blauw kaart 2)

figuur 1.1
ligging plangebied

— grens plangebied

Hoewel deze alternatieve aan- en afvoerroute veel zwaar agrarisch verkeer langs de gebruikelijke route zal wegnemen, blijven er langs de Poppendamergouw verkeersbewegingen t.b.v. de landbouw bestaan door het gebruik van de landerijen aan weerszijden van de gouw. Willen de verkeersbewegingen van aanwonenden, agrariërs, loonwerkers en recreanten naast elkaar kunnen blijven bestaan, zal ook de rest van de Poppendamergouw moeten worden geherstructureerd door tenminste het aanleggen van een voldoende aantal uitwijkhavens.

2. Voor de gehele Poppendamergouw een inrijdverbod voor fietsverkeer en deze doelgroep te verwijzen naar het fietsalternatief een klein stukje verderop, namelijk de nieuwe fietsroute over de Volgermeer. Door de aanleg van enkele extra uitwijkhavens kunnen het agrarisch en het verkeer van aanwonenden uit de voeten. Door de aanleg van enkele extra uitwijkhavens kunnen het agrarisch en het verkeer van aanwonenden uit de voeten.
3. Aan het begin en het einde van de Poppendamergouw d.m.v. bebording verwijzen naar een veiliger fietsalternatief, te weten de fietsroute over de Volgermeer. Door de aanleg van enkele extra uitwijkhavens kunnen het agrarisch en het verkeer van aanwonenden uit de voeten.

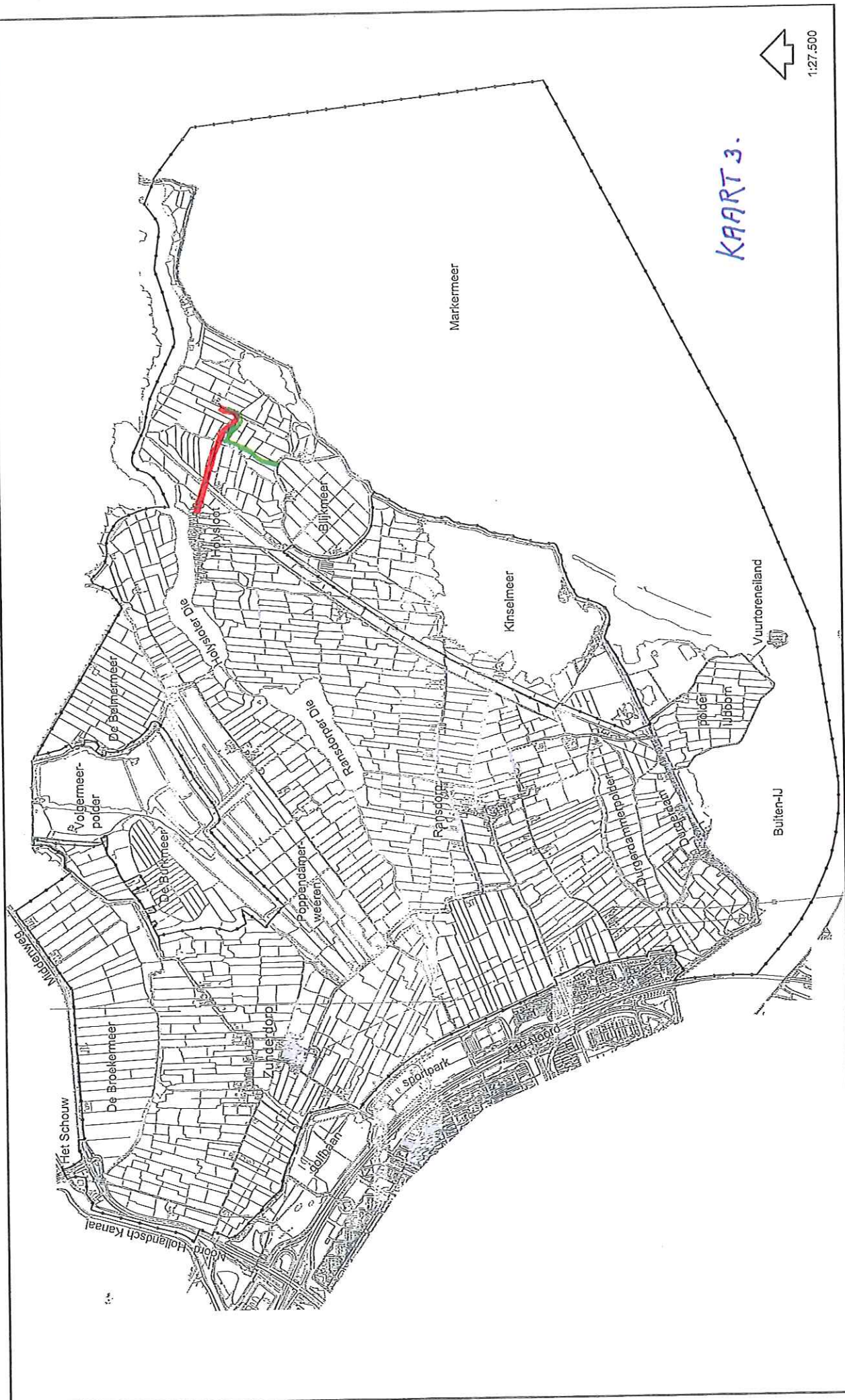
Holysloot

In het verlengde van de Dorpsstraat in oostelijke richting ligt een kavelpad door de weilanden naar een groeiend agrarisch bedrijf. Het zware landbouwverkeer heeft hier geen andere keuze dan gebruik te maken van de zeer smalle dorpsstraat die volstrekt ongeschikt is om dit verkeersaanbod te verwerken. De ernstige overlast voor de bewoners en voor het bedrijf zelf kan grotendeels worden weggenomen wanneer een kavelpad kan worden aangelegd naar de Blijkmeerdijk. Deze weg ligt er al voor een deel en het resterende gedeelte kan door de betreffende ondernemer zelf worden aangelegd. Eigendomsproblemen zijn er niet want de gehele weg ligt op eigen grond (huiskavel 42 ha). De aan- en afvoer kan dan plaats vinden via de Uitdammerdijk richting Monnickendam. (Groen kaart 3)

Probleem: het laatste stukje Blijkmeerdijk (ongeveer 100 m) heeft de status van fietspad om te voorkomen dat de Blijkmeerdijk als doorgaande rijroute kan worden gebruikt. Wanneer een verderop gelegen stukje van de Blijkmeerdijk de status van fietspad zou krijgen, zou dit probleem zijn opgelost en zou het grootste deel van de agrarische bedrijvigheid de dorpsstraat in Holysloot kunnen mijden.

In samenspraak met de dorpsraad Holysloot lijkt er een oplossing op komst waarmee voor een deel aan de parkeerbehoefte kan worden tegemoet gekomen. Het stadsdeel heeft toestemming gegeven voor de aanleg van een parkeervoorziening nabij het schoolhuis. Stadsdeel en dorpsbewoners hebben samen aanleg en financiering voor hun rekening genomen.

Per 1 oktober 2012 is de jachthaven van de fam. John opgehouden te bestaan. Aangenomen wordt dat het deel van de parkeerbehoefte, dat gerelateerd was aan dit bedrijf zal verdwijnen.

Dat geldt tevens voor de parkeerbehoefte die samenhangt met de peuterspeelzaal die medio 2013 zal worden ondergebracht in de basisschool in Ransdorp.

Ransdorp

Het doorgaande (zware) verkeer in het dorp heeft voor een belangrijk deel te maken met een agrarisch bedrijf gelegen aan de Nieuwe Gouw, dat percelen grond beheert ten noorden en ten zuiden van de Nieuwe Gouw en ten noorden en ten zuiden van de Liergouw. Ook elders heeft deze ondernemer nog grond in bezit en gebruik, maar dat is niet relevant voor de overlast in de dorpskern.

Alle noodzakelijke agrarische activiteiten op voornoemde percelen hebben consequenties voor de inwoners van het dorp. Dat probleem zou kunnen worden opgelost door de aanleg van een brug over de Weersloot iets ten westen van een locatie waar altijd een brug heeft gelegen ten behoeve van een voormalig agrarisch bedrijf. De brug verbindt eigen grond met eigen grond en stelt de agrariër in de gelegenheid om via eigen percelen de Liergouw te bereiken. (kaart 4)

Aan de westzijde van de bouwkaavel van het betreffende schapenmelkbedrijf zou het realiseren van een rechte oversteek een verbetering zijn t.o.v. de huidige oversteek aan de oostzijde van het bedrijf. Daar valt de oversteek samen met het bochtige en soms gladde begin van een fietspad.

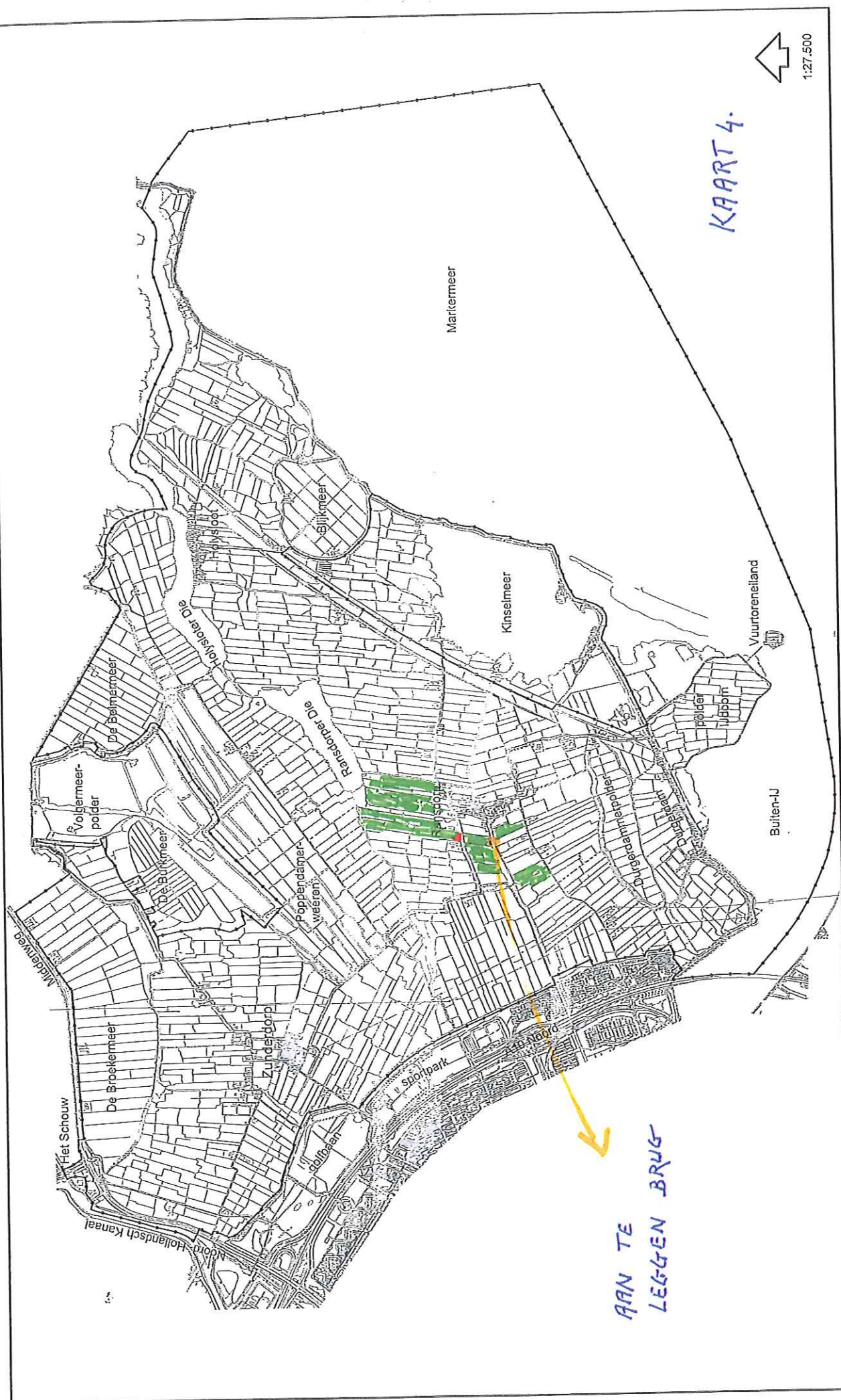
Een andere oplossing zou wellicht te vinden zijn in een vrijwillige ruilverkaveling.

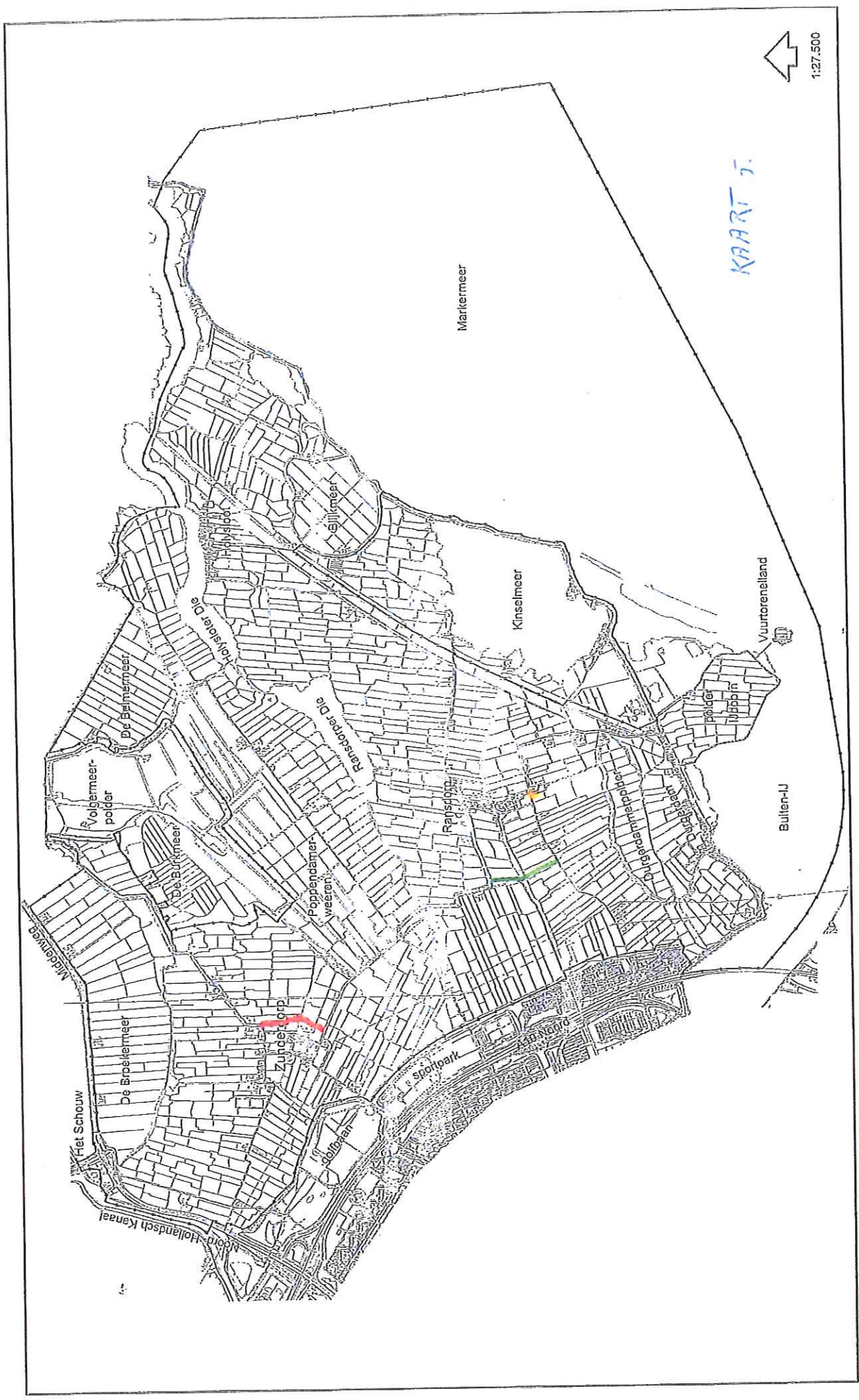
Om de verkeersoverlast in de dorpen Zunderdorp en Ransdorp substantieel te beperken worden de volgende voorstellen gedaan:

1. De Broekergouw vanaf de lokatie in de bocht bij de manege het bestaande pad doortrekken naar de Nieuwe Gouw (kaart 5 rood).
2. De Liergouw verbinden met de Nieuwe Gouw door de aanleg van een weggedeelte dat kan aansluiten op de brug van de Weersloot bij het Weerpad (kaart 5 groen).
3. Het aanleggen van een parkeerterreintje aan het einde van de Liergouw voor de ophaalbrug rechts. Deze grond is eigendom van het HHNK (kaart 5 geel)

Voor heel landelijk noord moet nog worden opgemerkt dat het onderhoud van de bestaande wegen op sommige plaatsen veel te wensen overlaat.

Vaker maaien van de bermen langs probleemwegen is een vaak uitgesproken wens van bewoners en agrariërs met betrekking tot het bevorderen van de veiligheid.

— grons plangebied

figuur 1.1
ligging plangebied

Conclusie

Uit het voorgaande moge blijken dat het wegenstelsel in landelijk noord en de aard van het gebruik de nodige problemen met zich meebrengen. De gedane voorstellen om tot een oplossing te komen worden wat hun bruikbaarheid betreft vermoedelijk voornamelijk beoordeeld op hun financiële consequenties. Begrijpelijk, maar niet uitsluitend maatgevend. Overigens leggen niet alle voorstellen een zware claim op de financiële middelen. Daar waar er mogelijkheden zijn om zelf voorzieningen te treffen gaat het soms slechts om het nemen van bestuurlijke maatregelen. We gaan ervan uit te kunnen rekenen op constructief overleg, waarin het naast elkaar leggen van de rapporten "Toekomstvisie tertiair verkeerssysteem" Waterland-oost" "Plan van aanpak Zwaar verkeer Landelijk noord" en dit rapport voldoende bouwstenen oplevert om een prioriteiten/actielijst samen te stellen.